

projektje volt az elmúlt évtizednek. Azzal a céllal valósult meg, hogy a fővároson kívül is létezzen rangos hangversenyterem. A működésének kilenc éve alatt az infrastruktúra és annak üzemeltetése, valamint a benne folyó szakmai munka, a Kodály Központtal kapcsolható lakosságszámhoz viszonyítva azt mutatja, hogy az országban itt a legmagasabb a kultúrafogyasztással élő, zenekedvelő közönség aránya. Mindezek összessége egyértelműen rangossá minősítette ezt a hangversenytermet. Ez a rang több szempontból is tovább erősíthető. Természetesen a művészeti évadát tehetjük rangosabbá és ennek a koncepciónak a döntései ösztönözhetik ezt leginkább azzal, hogy „rangos” koncerthelyszíneként definiálja a mindenkorai kultúrpolitika a Kodály Központot, eszerint támogatja a rezidens zenekar művészeti programját, valamint az ott hangversenyt adó együtteseket.

■ *Kiknek lehetnek nehézségei?*

– Mindannyiunknak nehézségeik vannak. Az államtitkárság által indított program alkalmas lehet arra, hogy szélesítse a szimfonikus zenekarok szakmai portfolióját, ugyanakkor nem vállalkozhat, és nem vállalkozik arra, hogy a hazai szimfonikus zenekarok alapfinanszírozási és strukturális problémáit megoldja. Megoldásra váró anomália az együttesek finanszírozása közötti jelentős különbség, a zenekari művészek átlagbére, de komoly gondokkal nézünk szembe a zenei utánpótlás vonatkozásában is. Úgy látom, hogy előbb okoz problémát a zenekaroknak a magasan kvalifikált fiatal művészek hiánya, mint a közönség vélt érdektelensége: az utóbbi ugyanis minden standard sóhajtozással szemben nem fogy, hanem nő, köszönhetően többek között a zenekarok elmúlt évtizedes tudatos közönségépítő, edukációs tevékenységének. Van és lenne miről beszélni tehát, kizárólag a kultúrpolitikai célok elérését szolgáló pénzügyi mechanizmus mellett tényleg szükség van egy igazi komolyzenei stratégiára. (zk)

10 nap alatt 7 koncert – 75. évadát kezdi a MÁV Szimfonikus Zenekar

„A Forrás a zenének – feladat a zenésznek egy elosztási rendszer, amely bizonyos feladatokhoz plusz támogatást rendel.”

**A zenekar nyári fellépéseiről, és az új magyar komolyzenei stratégiáról alkotott véleményéről, meg-
látásairól kérdeztük Lendvai Györgyöt, az együttes igazgatóját.**

■ *Mennyire voltak elfoglaltak a zenekar muzsikusai a nyár folyamán?*

– Régi gyakorlat zenekarunknál, hogy nyáron egyben kiadunk kb. 6 hét szabadságot a muzsikusoknak. Ezt nagyon fontosnak tartom. Egy irodai dolgozó ugyanis egy hét alatt teljesen le tud állni, ki tud kapcsolódni. Ha egy zenésznek 8-10 nap múlva újra játszania kell, akkor ez alatt nem teheti le a hangszerét, formában kell maradnia. Ezen kívül az a tapasztalat, hogy kell ennyi idő a regenerálódáshoz, hiszen év közben nagyon feszített a tempó, sokat dolgozunk. - kezdte a beszélgetést Lendvai György.

Ugyanakkor július közepéig, illetve augusztus 20-tól nagyüzemben dolgoztunk.

Hagyomány nálunk, hogy minden évben június 20-25-e között adunk egy kortárs zenei estet, melynek helyszíne a Magyar Rádió. 4-5 mai zeneszerző darabját adjuk elő, a koncertről hangfelvétel készül. A hallgatóság kifejezetten azokból áll, akik érdeklődnek a kortárs zene iránt. (Itt jegyezném meg, hogy volt olyan kortárs estünk, melyre több, mint 500 néző volt kíváncsi az Olasz Intézetben.)

■ *Mi alapján választja ki a zeneszerzőket?*

– Amikor elindult ez a sorozatunk, Madarász Ivánt kerestem meg – ő segített nekünk a különböző pályázatokban. Mivel 2014 óta a zeneszerzőket összefogó egyesületnek, az Artisjusnak elnöke, úgy gondoltam javasoljon ő mai komponistákat és darabjaikat.

Ebben az évben eltekintettünk a korábbi hagyományoktól, és egy rendhagyó koncertet adtunk. Madarász Iván idén töltötte be 70. életévét, ezért az ő tiszteletére egy szerzői estet adtunk. Nagyon szép koncert volt, az ünnepelt is nagyon meg volt elégedve.

■ *Ezen kívül milyen feladatok vártak még a zenekarra?*

– Egy másik évfordulót is ünnepeltünk a MÜPÁ-ban, ahol napjaink egyik legtöbbször játszott zeneszerzője, a 75 éves Karl Jenkins legismertebb műveiből hallhatott válogatást a közönség. Annak idején mi mutattuk be Arany János: A walesi bárdok című balladájára írott kantátáját, innen ered a kapcsolatunk. Az egész estét betöltő műsorban a szólisták mellett öt kórus is fellépett – a Debreceni Kodály Kórus mellett négy amatőr

énekkar közreműködött. Teltház koncert volt, a szerző is megtisztelt bennünket jelenlétével, sőt vezényelte is az együtteseket. Szerintem sokan ismerik a zenéjét, csak éppen nem tudják, hogy az ő művét hallják, például a rádióban. Sikerének titka talán a különböző zenei stílusok ízléses és hatásos keverése.

A zenekar minden évben július második péntekén, a Vasutas napon tartja évadzáró koncertjét. Általában három koncertet adunk: egyet a tisztavatón, egyet a kítüntetések átadásán, és ezt követően egy gálaműsort. Erre az alkalomra több száz vasutas, és a kítüntetettek családtagjai utaznak fel vidékről Budapestre, és ezek az emberek sokszor itt hallják életükben először például a Les Préludes-öt vagy a Galántai táncokat, vagy egyáltalán élőben szimfonikus zenekart. Ennek az eseménynek köszönhetően az évek során több tízezer vasutasnak nyújthattunk komolyzenei élményt.

Júliusban még a Vajdahunyad várában zajló fesztivál közreműködöttünk két koncert erejéig. Mivel a Vasutas nap mindig azonos időpontra esik, így a zenészeink tudnak tervezni a nyár hátralevő részére.

■ *Mikor kezdődik a következő évad a MÁV zenekarnál?*

– A nyári szünet elteltével minden évben a rákospalotai önkormányzat augusztus 20-i koncertjével kezdünk el ismét dolgozni. Ötödik alkalommal rendeztük meg a finn karmester, Jorma Panula nemzetközi karmesterkurzusát, melynek zárókoncertje a Vigadóban volt

augusztus 26-án. A 89 éves Jorma Panula, pillanatnyilag a világ leghíresebb, „no.1-es” karmester oktatója. A nemzetközi kurzusnak sajnos egyetlen magyar résztvevője sincs, pedig bárki jelentkezhet. Amerikából, Ázsiából, Kínából, Japánból, Dél-Amerikából, Európából – mindenhonnan jönnek pályakezdő karmesterek.

Augusztus 28-án a világhírű sztártenor Plácido Domingo szegedi koncertjén közreműködtünk, a Szeged-Csanádi Egyházmegye kulturális, szabadidős és sportközpont avatásán.

Az újpesti és a ferencvárosi önkormányzatnak is adtunk koncertet - Újpesten a Zsinagógában, a Zsidó Nyári Fesztiválhoz kapcsolódóan minden évben játszunk. Ezen kívül a Nemzeti Múzeumban és Bécsben az ottani Zeneakadémián is volt egy-egy koncertünk.

Tehát augusztus 20-tól 10 nap alatt 7 koncertet adott a zenekar.

A felsoroltak közül egyiket sem nevezném évadnyitó koncertnek, ezekkel a hangversenyekkel még a nyári felkéréseinknek tettünk eleget.

■ *Március óta érlelődik a TAO helyett nyújtható új támogatási forma bevezetése. Elmondaná a véleményét erről az új magyar komolyzenei stratégiáról?*

– Már a kérdésből is kitűnik a zavar. Az új támogatási forma, melynek neve „Forrás a zenének – feladat a zenészeknek” egy elosztási rendszer, amely bizonyos feladatokhoz plusz támogatást rendel. Ez nem egy komolyzenei stratégia, annak megszületése még várat magára. Az új programban szerepel néhány elem, amely eddig nem volt azok között a feladatok között, amelyet az előadóművészeti törvény preferált. Ilyen például a rendszerességgel tartandó köztéri koncertek, köztéri nagyszínpadon történő fesztivál koncertek, vagy a templomi hangversenyek. Ez nyilvánvalóan mutatja a támogató preferenciáit, amik adott esetben bekerülhetnek a stratégiába. Tekintettel arra, hogy a kulturális államtitkár februárban minden zenekari igazgatótól javaslatot kért a kidolgozandó stratégiához, majd egy munkabizottságot is létrehozott a javaslatok összegzésére, bízunk abban, hogy előbb-utóbb megszületik az ágazatunkat érintő átfogó stratégia is.

■ *A TAO megszűnése a legtöbb szimfonikus zenekar költségvetését érzékenyen érintette.*

– Vannak olyan zenekarok, amelyeknél pénzügyi nehézséget okozott a TAO támogatás elmaradása. Ugyanakkor az a vezető, aki az alapbérbe beépítette ezt az összeget, szerintem felelőtlenül járt el, hiszen a TAO támogatás elindulásakor tudtuk azt, hogy ehhez az EU engedélyre van szükség, amit időről időre meg kell újítani, azaz van rá esély, hogy megszűnik (legutóbb 2017-ben engedélyezte a folytatást). Mindenesetre az államtitkárság ígérete szerint, ebben az átmeneti évben minden zenekar megkapja minimum azt az összeget, ami az elmúlt három év átlaga volt. (Medvegy Erzsébet)